Datum	16 oktober 2025
Behandeld door	Ambtelijk secretaris
E-mail	cpa@amsterdam.nl

Onderwerp	Criteria vernieuwde persoonsgerichte aanpak (Top600 en Veilig Alternatief)

Advies van de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam (CPA) over 'Criteria vernieuwde persoonsgerichte aanpak'. Het agendapunt is behandeld op de openbare vergadering van 16-10-2025.

Geachte mevrouw XXX,

Tijdens de vergadering van de CPA van 16 oktober 2025 was u aanwezig bij het agendapunt 'Criteria vernieuwde persoonsgerichte aanpak', tezamen met de heer XXX en mevrouw XXX.

Bijgaand treft u aan het advies van de CPA.

A. Samenvatting advies

De Commissie geeft u de volgende **adviezen** ter overweging mee:

- Voer een evaluatie uit na het eerste jaar om de effecten op recidive en het voorkomen van bias te beoordelen. Als deze evaluatie pas na de momenteel geplande drie jaar plaatsvindt, wordt gedurende een lange periode gewerkt met een werkwijze waarvan mogelijk onvoldoende kan worden aangetoond dat deze effectief en proportioneel is.
- Neem contact op met de projectleider Wpg-audit van de gemeente Amsterdam om te waarborgen dat tijdens de implementatie van de Wet gegevensverwerking in samenwerkingsverbanden al rekening wordt gehouden met de eisen die voortvloeien uit de audit onder de Wgs.
- Denk goed na over de wijze waarop burgers worden geïnformeerd over de registratie van hun persoonsgegevens in de Top600.

De Commissie:

- wenst te vernemen op welke wijze de gemeente Amsterdam gevolg heeft gegeven aan haar adviezen.

B. Aanleiding en omschrijving

Vanaf 1 januari 2026 wil het Actiecentrum Veiligheid en Zorg (AcVZ) nieuwe criteria hanteren voor het plaatsen van personen op de lijst van de vernieuwde persoonsgerichte aanpak en voor het verwijderen van personen van deze lijst. De aanleiding voor het aanpassen van de criteria is onder andere de nieuwe wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) die op 1 maart 2025 in werking is getreden. Deze wet en het Besluit gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (BGS) bieden duidelijkheid over de minimumcriteria. Daarnaast blijkt uit het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum WODC-onderzoek (WODC) naar de Top600 dat de huidige aanpak geen overtuigende effecten op recidive laat zien. Bovendien worden de gehanteerde instroomcriteria als te complex en rigide ervaren. Het WODC-rapport adviseert om de criteria te vereenvoudigen, meer ruimte te bieden voor maatwerk en de proportionaliteit van regie telkens expliciet te toetsen. Ook benadrukt het WODC-rapport de noodzaak van een betere monitoring en systematische evaluatie. Naar aanleiding van deze twee zaken heeft de gemeente een werkgroep bij AcVZ ingesteld die in overleg met ketenpartners, zoals de politie en het Openbaar Ministerie, op een nieuwe set criteria is uitgekomen.

De nieuwe criteria zijn eenvoudiger en transparanter geformuleerd. Duidelijke in- en uitstroomcriteria zijn opgesteld, contra-indicaties worden helder benoemd, en de uiteindelijke afweging vindt steeds plaats via triage. Dit wordt gecombineerd met periodieke herbeoordeling en versterkte monitoring. Het doel van de nieuwe criteria is om de aandacht te richten op personen met herhaald delictgedrag en op *first offenders* van ernstige delicten. De huidige criteria zijn voornamelijk kwantitatief en bieden geen ruimte voor een individuele afweging. De nieuwe criteria bieden meer efficiëntie en perspectief door te focussen op gevallen waarin casusbehandeling binnen het AcVZ de meeste meerwaarde heeft, wat de kans op gedragsverandering vergroot.

Het Programmateamoverleg en het Directeurenoverleg hebben ingestemd met de hoofdlijnen van de vernieuwde aanpak. Op 13 oktober 2025 besloot de Stuurgroep Veiligheid en Zorg over de hoofdlijnen, waaronder de naam van de vernieuwde aanpak en de kaders voor in- en uitstroom. De in-en uitstroomcriteria zijn inmiddels vastgesteld en de directie is nog in afwachting over de naam van de vernieuwde aanpak. De gemeente Amsterdam legt de nieuwe criteria in dit stadium alvast voor aan de Commissie Persoonsgegevens Amsterdam.

De lijst van de vernieuwde aanpak is een lijst met geprioriteerde casussen zoals bedoeld in artikel 2.32 WGS. Personen die op deze lijst worden geplaatst, worden binnen het AcVZ besproken in casusoverleggen zoals bedoeld in artikel 2.30 WGS. Plaatsing op de lijst wordt ook wel 'instroom' genoemd, en verwijdering van de lijst 'uitstroom'. De nieuwe criteria (genoemd in artikel 2.20 Besluit gegevensverwerking in samenwerkingsverbanden aangevuld met de "eigen" objectieve criteria uit artikel 2.32 Wet gegevensverwerking in samenwerkingsverbanden) vervangen de in- en uitstroomcriteria die momenteel gelden voor de lijst Top600 en de lijst Veilig Alternatief. Deze lijsten worden samengevoegd tot één lijst, die de naam van de vernieuwde persoonsgerichte aanpak zal dragen. De nieuwe in- en uitstroomcriteria en het juridische kader zijn opgenomen in de bijlage van dit advies.

Verzoek aan de CPA

De gemeente verzoekt de CPA om bedenkingen, aandachtspunten en/of adviezen te geven ten aanzien van de voorgestelde nieuwe criteria.

C. Advies

De CPA dankt de bij dit adviesverzoek betrokken medewerkers van de gemeente voor hun toelichting en de aangeleverde stukken. De CPA heeft ten behoeve van dit advies nog geen DPIA ontvangen over de gegevensverwerking in het kader van de Top600. De CPA verzoekt de adviesaanvragers om in Q1 van 2026, als de DPIA gereed is, die aan de commissie voor te leggen.
Een belangrijk kritiekpunt uit het WODC-rapport is dat de huidige aanpak geen overtuigende effecten op recidive laat zien. Met de vernieuwde persoonsgerichte aanpak gebaseerd op een nieuw wettelijk kader en een aantal nieuwe "eigen" criteria wordt onder meer beoogd de effecten op recidive te vergroten. De nieuwe criteria zijn onder andere gebaseerd op de eigen ervaringen van de gemeente binnen de aanpak in de afgelopen jaren. Zo zijn contra-indicaties benoemd waaronder leeftijd, verblijfsstatus en langdurige detentie.

Verder is toegelicht dat er een werkgroep Monitoring is opgericht, die het effect van de aanpak na 3 jaar beoordeelt. Daarnaast is het voornemen jaarlijks een procesevaluatie uit te voeren die gaat over de samenwerking tussen de partijen, het proces van in- en uitstroom, welke onderbouwing hierbij wordt gegeven. De CPA adviseert echter na het eerste jaar al een eerste voorlopige evaluatie te doen op de effecten van de recidive en het voorkomen van bias, voor zover dat na die periode kan. Indien dit pas na 3 jaar wordt gedaan met een uitkomst in het vierde jaar dan wordt gedurende lange tijd (opnieuw) gewerkt met een werkwijze waarvan mogelijk onvoldoende kan worden aangetoond dat deze effectief en proportioneel is.

Algemeen belang versus autonomie en de rechtsbescherming van de geregistreerde burger
De vernieuwde persoonsgerichte aanpak brengt een afweging met zich mee tussen de veiligheid binnen de samenleving en de autonomie van het individu. De CPA vraagt zich af hoe de gemeente de inbreuk op de autonomie van de betrokken burger zoveel mogelijk minimaliseert.

In het verlengde hiervan wenst te CPA te vernemen hoe het is gesteld met de rechtsbescherming van de burger die in de Top600 wordt opgenomen. Als een burger in de Top600 wordt opgenomen, dan ontvangt diegene hierover een notificatiebrief. Tot dusver werd in die brief enkel medegedeeld dat iemand in de lijst werd opgenomen. In deze brief – die om redenen van rechtsbescherming gelijkgesteld wordt met een Awb-besluit en om die reden appellabel is - werd aldus geen motivering opgenomen inzake de vraag op basis van welke criteria en of overwegingen is besloten om iemand in de lijst op te nemen. De CPA is benieuwd of de herziening van de Top600 ook zal worden aangegrepen om de notificatiebrief van meer inhoudelijke motivering te voorzien, zodat het voor de burger die hierin is opgenomen duidelijk is waarom deze registratie plaatsvindt. Pas als de burger dit weet, kan hij of zij controleren of de registratie op rechtmatige gronden plaatsvindt.

Juist omdat de Top600 betrekking heeft op gegevensverwerkingen die plaatsvinden tussen meerdere partijen binnen zowel het bestuursrecht als het strafrecht – ruim 40 - is het van groot belang dat voor de betrokken burger inzichtelijk is hoe en waarom deze verwerking plaatsvindt. Dit raakt niet alleen aan transparantie, maar ook aan andere publieke waarden zoals de begrijpelijkheid van de informatie voor de burger. Daarom is het noodzakelijk dat in alle communicatie richting de betrokkene rekening wordt gehouden met diens doenvermogen: de mogelijkheid om informatie te

begrijpen, te verwerken en erop te handelen. Het gaat hierbij om een gevoelige registratie: opname in de Top600 impliceert dat er iets mis is met de betrokkene, wat een sterk stigmatiserend effect kan hebben. Dit maakt het des te belangrijker dat de burger op een duidelijke, zorgvuldige en betekenisvolle manier wordt geïnformeerd, zodat onzekerheid, onbegrip en gevoelens van stigmatisering zo veel mogelijk worden beperkt en **onterechte registraties zoveel mogelijk worden voorkomen**.

De gemeente biedt de mogelijkheid om bestuursrechtelijk bezwaar te maken tegen opname op de lijst en faciliteert direct contact tussen de regisseur en de betrokkene. Dit directe contact is essentieel om samen met de betrokkene de situatie te analyseren, te onderzoeken waarom de persoon in deze situatie is terechtgekomen, te bepalen wat de gemeente kan doen om hieruit te komen en om de wensen van de betrokkene te bespreken met het oog op het herwinnen van autonomie.

Het is daarom van groot belang dat de gemeente niet alleen schriftelijke transparantie biedt via een goed gemotiveerde notificatiebrief, maar ook investeert in **menselijk contact**. Dit zorgt ervoor dat transparantie niet slechts formeel wordt geboden, maar dat de informatie voor de burger daadwerkelijk betekenisvol en begrijpelijk is, zodat deze op effectieve wijze zijn rechten uit de AVG en de Awb kan uitoefenen.

Het uitvoeren van de audit in 2027
De Wet gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (WGS) is sinds maart 2025 van kracht. Onderdeel van de wet is de verplichting om 2 jaar na inwerkingtreding een audit uit te (laten) voeren en vervolgens elke 4 jaar. Eenzelfde verplichting geldt ook voor verwerkingen onder de Wet politiegegevens (Wpg audit). De gemeente Amsterdam heeft ervaring opgedaan met het uitvoeren van de Wpg audit en de vereisten die dat met zich meebrengt in het kader van de implementatie. De CPA adviseert de directie Openbare Orde en Veiligheid om in contact te treden met de projectleider Wpg audit van de gemeente Amsterdam. Binnen dit project is ervaring opgedaan met het borgen dat tijdens de implementatie van de Wet gegevensverwerking in samenwerkingsverbanden al rekening wordt gehouden met de eisen voorkomend uit de audit onder de Wgs.

Tot slot
Als laatste punt brengt de Commissie in herinnering dat de rol van de CPA adviserend is, en niet instemmend. Het verzoek aan de Commissie om 'in te stemmen' of 'positief te adviseren' over het voornemen past niet bij de rol en taak van de CPA als extern adviesorgaan.

Verder verwijst de CPA u naar bijgevoegde notulen van de vergadering over het betreffende agendapunt.

Hoogachtend,

Mevrouw H. Janssen
Voorzitter Commissie Persoonsgegevens Amsterdam

Uittreksel van het verslag van het agendapunt 'Criteria vernieuwde persoonsgerichte aanpak' van de vergadering op 16 oktober 2025

De voorzitter heet de indieners van de adviesaanvraag welkom. De voorzitter geeft gelegenheid een korte toelichting te geven, waarna vragen vanuit de CPA gesteld zullen worden.

Mevrouw XXX geeft aan dat er twee aanleidingen zijn geweest voor deze adviesvraag; enerzijds het WODC-onderzoek en anderzijds de nieuwe wet inzake gegevensverwerking op samenwerkingsverbanden, die op 1 maart in werking is getreden. Daarmee is er meer duidelijkheid gekomen over de criteria waaraan voldaan moet worden, om te kunnen instromen in de aanpak van het Zorg- en Veiligheidshuis en waarin ook de mogelijkheid wordt geboden om aanvullende objectieve criteria te stellen. Dit geldt met name wanneer men bij voorrang middelen en capaciteit wil inzetten op de grootste probleemgevallen en waar ook de bijdrage van het Zorg- en Veiligheidshuis de meeste meerwaarde heeft. Naar aanleiding van die twee zaken is een werkgroep bij het ACVZ aan de slag gegaan, in overleg met ketenpartners als politie en het OM. Men is op deze nieuwe set criteria uitgekomen, die de focus enerzijds op de ernstigste gevallen legt, waar de politie en OM criteria over gaan, en anderzijds de op casussen waar de regie van het Zorg- en Veiligheidshuis de meeste meerwaarde heeft. Dat leidt tot bepaalde contra-indicaties, mede voortgekomen uit ervaring in de praktijk.

DG ziet in de flap dat één van de redenen voor wijzigen van de criteria was dat de oude criteria hard waren en geen ruimte boden voor individueel afweging. Dat kan DG zich goed voorstellen. Echter, een keerzijde hiervan is dat criteria zachter worden en dat de afweging van de mens ook bias kan vertonen. Gevraagd wordt of hier rekening mee is gehouden.

Mevrouw XXX geeft aan dat in de werkwijze een triage moment wordt ingebouwd. Dat houdt in dat meerdere partners bij elkaar gaan zitten om een aangemelde casus te triageren en te toetsen aan de criteria, om te zorgen dat het risico op bias zo veel als mogelijk wordt geminimaliseerd. Mevrouw XXX wil dit zo veel als mogelijk met alle betrokken ketenpartners oppakken, zodat de kennis en ervaring goed wordt ingezet en samen wordt gebracht. De onderbouwde beslissing die daaruit komt wordt vastgelegd in het systeem, in het dossier, zodat ook later goed te verantwoorden is dat iemand wel of niet is ingestroomd.
De heer XXX vult aan dat zij met een beoordelingskader willen gaan werken. Alle instroom criteria komen daarin terug, maar daar wordt ook gekeken naar proportionaliteit en subsidiariteit. Hierin wordt gekeken naar leeftijd, perspectief tot verbetering, BGS criteria, politie en OM criteria, meerwaarde van regie, ingeschreven bij gemeente Amsterdam en het risico voor de persoon, de omgeving of de openbare orde. Dan komen zij tot een besluit, wat zij willen vastleggen in het dossier van die persoon. Dit besluit wordt ook opgestuurd in de notificatiebrief.

De voorzitter begrijpt dat een van de aanleidingen het onderzoek van het WODC is geweest. Er worden een aantal contra-indicaties genoemd die ertoe kunnen leiden dat iemand niet in een aanpak terechtkomt, omdat het vermoeden is dat het niet effectief gaat zijn. Daarmee vermoedt de voorzitter dat de kans op ineffectiviteit verlaagd wordt, wat de kans op voorkomen van recidieven tegelijkertijd verlaagd. Gevraagd wordt of daar onderbouwing voor bestaat.

Mevrouw XXX antwoordt dat de contra-indicaties zijn ingegeven door groepen waarvan men in de praktijk merkte dat daar geen voortgang in zat. Dat had deels te maken met het feit dat er geen middelen beschikbaar waren. Ook gelooft het ACVZ in het gebruik van een multidisciplinaire aanpak effectief is, omdat daarbij ook zorg wordt geleverd, zij worden geleid naar dagbesteding, werk en inkomen, et cetera. Dan is de hoop en de verwachting dat zij niet meer naar het criminele circuit terugvallen. Hier is veel literatuur over verschenen, in de loop der jaren hetgeen mede heeft geleid tot de gewijzigde werkwijze.
De heer XXX vult aan dat de doelstellingen iets zijn aangescherpt. Dit is onderbouwd vanuit de wetenschappelijke literatuur. Dit kan worden nagezonden.

De voorzitter vraagt zich af wat dit over vijf jaar betekent en of dan aangetoond kan worden, dat het de recidieven heeft verminderd.

Mevrouw XXX antwoordt dat dat wel de hoop en verwachting is. Ook zal de aanpak voortdurende geëvalueerd worden. De contra-indicaties komen ook deels voor uit de adviezen van de analisten van het ACVZ, die kijken naar de effectiviteit van de aanpak en het percentage recidieven. Dat wordt gemonitord. Onder de nieuwe wet is het ook wel prettig dat ook aan partners de verplichting wordt opgelegd om terug te koppelen aan het Zorg- en Veiligheidshuis wat de effectiviteit is geweest van de samenwerking.

De voorzitter merkt op dat de DPIA niet bij de stukken zat.

Mevrouw XXX bevestigt dit. Er is een DPIA op iedere aanpak afzonderlijk gedaan, onder de oude wet. Nu zijn zij bezig met een DPIA onder de nieuwe wet. De verwachting is dat die DPIA in Q1 2026 gereed is.

IK hoopt over een aantal jaren te kunnen zien waar gegevensdeling hebben geleid tot desastreuze gevolgen. Hopelijk gebeurt dit nooit meer, maar het is wel waardevol om hier inzicht in te krijgen voor de Overheden. Het is een afweging tussen autonomie, zelfbeschikking en menselijke waardigheid. Er gebeuren nu situaties waar iedereen zo voor vreest. Gevraagd wordt of die koppeling wordt gemaakt, tussen het verloop van het proces en de gevolgen die daarna komen.

De heer XXX geeft aan dat zij zich daarmee bezighouden. Daarvoor is de werkgroep monitoring opgericht, die daarnaar kijkt. Aan de ene kant willen zij een effectevaluatie opstellen na drie jaar, maar aan de andere kant zijn zij ook voornemens een procesevaluatie te doen. Die is ontzettend breed en gaat over de samenwerking tussen de partijen, het proces van in- en uitstroom, welke onderbouwing hierbij wordt gegeven en hoelang het hele proces duurt. De procesevaluatie willen zij ieder jaar doen. Ook hebben zij een klankbordgroep met allerlei experts, waar de proces- en effectevaluatie aan wordt voorgelegd.

De voorzitter ziet dat de waarden die in gedrang komen zijn opgenomen. Gevraagd wordt om nadere toelichting, hoe hiermee om wordt gegaan, om dit gevolg te minimaliseren.

Mevrouw XXX geeft aan dat verschillende zaken worden gedaan, waaronder de mogelijkheid om bestuursrechtelijk bezwaar te maken tegen de instroom om mensen een stem te geven in hun eigen autonomie. Ook is het in de aanpak de bedoeling dat de regisseur rechtstreeks contact heeft met de persoon. Voor het overige is het inderdaad een afweging tussen het zwaarwegende algemene belang en autonomie. Die afweging proberen zij in de criteria zo veel als mogelijk te verdisconteren.

De voorzitter begrijpt dat deze aanpak al is opgesteld, voordat de WGS er was. Nu is dit met de WGS gereguleerd. Gevraagd wordt of dit tot aanpassingen in de werkwijze heeft geleid. Daarnaast zit ook een auditverplichting in de WGS. Gevraagd wordt of dit wordt gewaarborgd.

Mevrouw XXX beaamt dat aanpassingen naar aanleiding van de nieuwe wet nodig waren. Het belangrijkste was het feit dat aan de wettelijke criteria getoetst moest worden. Dat was het meest ingrijpend in het werkproces. Gelukkig lagen de structuren en capaciteit daar wel al voor en dat is ondertussen geïmplementeerd. Daarnaast moesten een aantal formaliteiten geregeld worden. Hierin is nog niet alles in kannen en kruiken. De coördinerend FG is aangewezen op grond van de wet. Straks moet ook gekeken worden hoe de samenwerking tussen de FG's gaat verlopen. De landelijke adviescommissie is net ingesteld en zijn aan het opstarten. Zij moeten nog komen met een reglement en daarin is nog veel onduidelijk. Zij zijn hierin wel aangesloten. Daarin wordt ook een audit instrument ontwikkeld, zodat landelijk op uniforme wijze de audit wordt uitgevoerd door onafhankelijke audit specialisten. Intern bereiden zij zich voor op de audit, onder andere met de evaluaties en de monitoring. Samengevat vinden zij dit wel een enorme verbetering.

De voorzitter kan zich herinneren dat is geconstateerd dat er in de wet vaste partners staan, voor de Zorg- en Veiligheidshuizen, die in de praktijk geen vaste partners zijn, waardoor zij geen toegang hebben tot de applicatie. Daardoor vindt de communicatie momenteel via de mail plaats. Gevraagd wordt of dit een issue is die hier ook speelt.

Mevrouw XXX heeft dit knelpunt al bij het Ministerie van Justitie neergelegd. Zij begrijpen de achterliggende gedachte, maar het is wel heel onhandig. Mailen is ook niet werkbaar, omdat dit niet beveiligd is. Daarom is er een andere beveiligde manier om informatie uit te wisselen ingezet, als tijdelijke oplossing. Hopelijk gaat de wetgever dit probleem oppakken.
De heer XXX vult aan dat zij bezig zijn met het in- en uitstroom proces, samen met de ontwikkelaars van CADO, zodat de incidentele deelnemers toegang krijgen tot de applicatie maar niet de informatie kunnen inzien van andere partners.

De voorzitter denkt dat dit een goede oplossing is. Tot slot, gemeente Amsterdam heeft ervaring met audits in relatie tot de WPG. Over het algemeen is dat heel lastig. Daar kan van geleerd worden. Het advies is dan ook om met de personen die de audits in goede banen leidt in gesprek te gaan.

De voorzitter dankt voor de toelichtingen en geeft aan dat er een spoedig advies volgt vanuit CPA.

Bijlage A - Juridisch kader en de nieuwe instroomcriteria

Juridisch kader

Het Besluit gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden (BGS) bepaalt in artikel 2.20 aan welke criteria de casus van een betrokkene minimaal *moet* voldoen om onder de WGS te vallen en het voeren van casusoverleggen onder de WGS mogelijk te maken.

Artikel 2.32 WGS bepaalt dat een Zorg- en Veiligheidshuis in *aanvulling* op deze criteria, objectieve criteria *mag* (maar niet moet) vaststellen om een casus binnen het Zorg- en Veiligheidshuis te behandelen. De reden daarvan is, kort samengevat, dat de capaciteit en middelen van de deelnemers aan een Zorg- en Veiligheidshuis beperkt zijn, waardoor het niet voor alle Zorg- en Veiligheidshuizen mogelijk is om alle casuïstiek in behandeling te nemen die aan de criteria van artikel 2.20 BGS voldoet. In die gevallen kan een Zorg- en Veiligheidshuis ervoor kiezen aanvullende objectieve criteria vast te stellen. In de MvT wordt hierover opgemerkt:

> "Soms is er binnen een regio sprake van een bepaalde vorm van criminaliteit die veel voorkomt of bijzondere overlast veroorzaakt. Ook kan er sprake zijn van een veiligheidsprobleem dat sterk lokaal en gebiedsgebonden is, of specifieke veiligheidsrisico's met zich meebrengt. Om in dergelijke situaties focus en slagkracht te realiseren binnen de aanpak van het probleem is het nodig om extra aandacht te schenken aan personen die het meest bijdragen aan de betreffende vorm van criminaliteit, de onveiligheid of het veiligheidsrisico. Deze bepaling faciliteert de mogelijkheid om in dergelijke situaties op basis van objectieve criteria, een lijst samen te stellen met personen die prioriteit moeten krijgen bij de aanpak van het probleem en daartoe gezamenlijk gegevens te verwerken. Deze aanpak wordt ook wel «Top X»-aanpak genoemd. De lijst stelt deelnemers in staat om beschikbare middelen bij voorrang in te zetten op de aldus geselecteerde casussen. Het prioriteren van casussen aan de hand van het opstellen en gebruiken van een dergelijke lijst, draagt bij aan het bepalen en uitvoeren van een gezamenlijke strategie voor de uitoefening van de taken en bevoegdheden waarmee de deelnemers zijn belast alsmede de daaraan gerelateerde noodzakelijke werkzaamheden die worden verricht door de deelnemers."

De deelnemers aan het AcVZ hebben ervoor gekozen om met dergelijke aanvullende objectieve criteria te werken, zodat de beperkte middelen bij voorrang ingezet kunnen worden op casussen waarin casusbehandeling binnen het AcVZ het meest nodig is (vanwege de aard van de problematiek), de meeste meerwaarde heeft en het meeste perspectief op gedragsverandering/succes biedt.

Nieuwe instroomcriteria

De nieuwe (instroom)criteria luiden als volgt:

1. De basis is: Artikel 2.20 van het Besluit gegevensverwerking door samenwerkingsverbanden bevat de criteria waaraan een casus moet voldoen om in een Zorg- en Veiligheidshuis te worden behandeld. De tekst uit de wet luidt: "*Er moeten sprake zijn van problemen:*
    1. *Bij betrokkene, of in de gezinssituatie waarin betrokkene verkeert indien die problemen voor betrokkene relevant zijn;*

2. *Op meerdere leefgebieden waarin sprake is van criminogene factoren;*
3. *Die leiden, hebben geleid, of, gelet op duidelijke en objectieve aanwijzingen daarvoor, zonder interventie zouden gaan leiden tot het veroorzaken door betrokkene van ernstige overlast, criminaliteit, of onveilige situaties voor personen of binnen een gebied, en*
4. *Waarvoor samenwerking tussen deelnemers van het Zorg- en Veiligheidshuis uit meerdere domeinen noodzakelijk is om te komen tot een effectief plan van aanpak om deze problemen te voorkomen, verminderen of bestrijden."*

2. De betrokkene is
   - In de afgelopen twee jaar aangehouden voor minimaal twee misdrijven waarvan de processen-verbaal door de politie zijn ingezonden naar het OM (mits niet ten tijde van aanmelding al geseponeerd of heeft geleid tot vrijspraak);
     OF
   - In de afgelopen twee jaar aangehouden voor één misdrijf waarop een maximale gevangenisstraf van tenminste 8 jaar is gesteld en waarvan het proces-verbaal door de politie is ingezonden naar het OM;
     OF
   - Een combinatie van bovenstaande twee criteria.
3. De betrokkene is 12 jaar of ouder.
4. Als de betrokkene ouder is dan 30 jaar, kan deze alleen op de lijst worden geplaatst wanneer er voldoende concrete aanwijzingen zijn dat de betrokkene nog vatbaar is voor gedragsverandering. De kans op duurzame gedragsverandering neemt na het 30e levensjaar in de regel af. Wetenschappelijke inzichten laten zien dat recidive en doorgroei tot deze leeftijd relatief hoog zijn, terwijl jongeren en jongvolwassenen gevoeliger zijn voor externe beïnvloeding en baat hebben bij interventies. Rond het 23e–25e levensjaar is de prefrontale cortex pas volledig ontwikkeld, wat maakt dat gedragsbeïnvloeding dan nog goed mogelijk is. Na 30 jaar zijn leefpatronen stabieler en neemt de effectiviteit van interventies doorgaans af. De grens sluit ook aan bij eerdere keuzes in de Drugs- en Geweldcriteria en de Doorgroeiers-aanpak (27 jaar).
5. Als de betrokkene geen legale verblijfstatus heeft, kan deze alleen op de lijst worden geplaatst wanneer er voldoende concrete aanwijzingen zijn dat dit een relevante meerwaarde heeft met het oog op het doel van het AcVZ als bedoeld in artikel 2.25 WGS. Doorgaans is dit niet het geval, omdat een betrokkene zonder legale verblijfstatus geen beroep toekomt op sociale en maatschappelijke voorzieningen en uitkeringen (behoudens beperkte uitzonderingen). Het veiligheidsrisico dat zij vormen kan beter in andere ketens (vreemdelingenketen, strafrecht) worden aangepakt. Instroom in het AcVZ heeft daardoor meestal geen meerwaarde.
6. Als de betrokkene twee jaar of langer gedetineerd is of onder een zware maatregel (TBS of PIJ) valt, kan deze alleen op de lijst worden geplaatst wanneer er voldoende concrete aanwijzingen zijn dat dit een relevante meerwaarde heeft met het oog op het doel van het AcVZ als bedoeld in artikel 2.25 WGS. Tijdens een intramurale fase van langdurige detentie of TBS is regie niet mogelijk, omdat begeleiding en interventies dan al binnen DJI of de TBS-kliniek plaatsvinden. Het AcVZ en partners hanteren in die situaties vaak een "monitorstand": pas bij detentiefasering, proefverlof of voorbereiding op terugkeer kan triage besluiten de casus weer op te pakken. Tijdens de maatregel ligt in die periode de verantwoordelijkheid primair bij DJI en de forensische keten.

Deze criteria worden beoordeeld op het moment van instroom.

Instroomcriteria art. 2.20 BGS

De hiervoor bedoelde instroomcriteria gelden in aanvulling op de criteria die zijn opgenomen in art. 2.20 BGS. Voordat iemand instroomt wordt dus ook getoetst of de casus aan de criteria van art. 2.20 BGS voldoet.

Nieuwe uitstroomcriteria

Uitstroom vindt plaats wanneer het veiligheidsrisico is weggevallen, de doelen uit het plan van aanpak zijn behaald, als er geen reëel perspectief meer is op gedragsverandering of de behandeling van de casus binnen het AcVZ om een andere reden geen meerwaarde meer heeft.

Voor alle criteria geldt dat tijdens de aanpak een herbeoordeling plaatsvindt zodra de omstandigheden van de betrokkene veranderen. In de meeste gevallen wordt dan in triage afgewogen of de casus nog voldoet aan de criteria en of regie meerwaarde heeft. Bij contra-indicaties, zoals het verlies van legale verblijfstatus of het opleggen van een langdurige detentie of maatregel (TBS of PIJ), is het uitgangspunt dat de betrokkene uitstroomt.

Bij uitstroom wordt waar mogelijk samen met partners gezorgd voor een passend vervolg of verwijzing, zodat de continuïteit van zorg en veiligheid zoveel mogelijk geborgd blijft en casussen niet tussen wal en schip vallen.